ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΟΚ) αριθ. 1908/84 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 4ης Ιουλίου 1984

περί καθορισμού των μεθόδων αναφοράς για τον ανακαθορισμό της ποιότητας των σιτηρών

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2727/75 του Συμβουλίου της 29ης Οκτωβρίου 1975 περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των σιτηρών [1], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1018/84 [2], και ιδίως το άρθρο 3 παράγραφος 5,

τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2731/75 του Συμβουλίου της 29ης Οκτωβρίου 1975 περί καθορισμού των ποιοτικών τύπων για τον μαλακό σίτο, τη σίκαλη, την κριθή, τον αραβόσιτο, το σόργο και τον σκληρό σίτο [3], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1028/84 [4], και ιδίως το άρθρο 6,

Εκτιμώντας:

ότι ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2731/75 προβλέπει ότι οι αναγκαίες μέθοδοι για τον καθορισμό της ποιότητας μαλακού σίτου, σκληρού σίτου, σίκαλης, κριθής, αραβοσίτου και σόργου καθορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2727/75· ότι ο παρών κανονισμός έχει ως αντικείμενο τον καθορισμό των εν λόγω μεθόδων·

ότι τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της Επιτροπής Διαχειρίσεως Σιτηρών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Για την εφαρμογή του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2731/75 του Συμβουλίου:

— η μέθοδος αναφοράς για τον καθορισμό των στοιχείων που δεν είναι δημητριακά βάσεως άμεμπτης ποιότητας είναι η μέθοδος που αναφέρεται στο παράρτημα I,

— η μέθοδος αναφοράς για τον καθορισμό του ποσοστού υγρασίας είναι η μέθοδος που αναφέρεται στο παράρτημα II.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.*

Εφαρμόζεται:

— από την 1η Ιουλίου 1984 όσον αφορά τον σκληρό σίτο,

— από την 1η Αυγούστου 1984 όσον αφορά τα άλλα σιτηρά.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 4 Ιουλίου 1984.

Για την Επιτροπή

Poul DALSAGER

Μέλος της Επιτροπής

---

(1) ΕΕ αριθ. L 281 της 1. 11. 1975, σ. 1.
(2) ΕΕ αριθ. L 107 της 19. 4. 1984, σ. 1.
(3) ΕΕ αριθ. L 281 της 1. 11. 1975, σ. 22.
(4) ΕΕ αριθ. L 107 της 19. 4. 1984, σ. 17.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΑΓΩΓΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΥΛΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΙΤΗΡΑ ΒΑΣΕΩΣ ΥΨΗΛΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

1. Για *τον μαλακό σίτο, τον σκληρό σίτο, τη σίκαλη και την κριθή,* ένα μέσο δείγμα των 250 γραμμαρίων πρέπει να διέλθει διά δύο κοσκίνων, εκ των οποίων το ένα πρέπει να έχει σχισμές 3,5 χιλιοστών και το άλλο 1 χιλιοστού, επί μισό λεπτό της ώρας δι' έκαστο.

   Για να διασφαλισθεί ένα κοσκίνισμα σταθερό, συνιστάται η χρησιμοποίηση μηχανικού κοσκίνου, επί παραδείγματι μία τράπεζα κραδασμού εφοδιασμένη διά κοσκίνων.

   Οι ύλες οι οποίες συγκρατούνται από το κόσκινο με σχισμές των 3,5 χιλιοστών και εκείνες οι οποίες διέρχονται διά του κοσκίνου με τις σχισμές του 1 χιλιοστού, πρέπει να ζυγίζονται μαζί, θεωρούμενες ως αδρανείς ύλες. Στην περίπτωση κατά την οποία οι ύλες που παραμένουν στο κόσκινο με τις σχισμές των 3,5 χιλιοστών περιέχουν μέρη «άλλων σιτηρών» ή ειδικότερα σπόρους ευμεγέθεις του σιτηρού βάσεως, τα μέρη αυτά ή οι σπόροι πρέπει να τεθούν εντός του κοσκινισθέντος δείγματος. Καθ' ον χρόνο ο σπόρος διέρχεται διά του κοσκίνου με τις σχισμές του 1 χιλιοστού, θα πρέπει να γίνει ένας προσεκτικός έλεγχος για την ύπαρξη ζώντων παρασίτων.

   Από το κοσκινισθέν δείγμα λαμβάνεται ένα δείγμα 50 έως 100 γραμμαρίων με τη βοήθεια ενός διαχωριστού. Το μερικό αυτό δείγμα πρέπει να ζυγισθεί.

   Εν συνεχεία, με τη βοήθεια μιας λαβίδας ή μιας σπάτουλας, απλώνεται το μερικό δείγμα σε λεπτό στρώμα επί μιάς τραπέζης και απ' αυτό ξεχωρίζονται οι θραυσμένοι σπόροι, άλλα σιτηρά, φυτρωμένοι σπόροι, σπόροι προσβεβλημένοι από παράσιτα, κατεστραμμένοι σπόροι από παγετό, σπόροι που εμφανίζουν αποχρωματισμό του εμβρύου, σπόροι ευρωτιασμένοι, σπόροι ζιζανίων, σκληρώτια, σπόροι με δαυλίτη, λέπυρα, ζώντα παράσιτα και νεκρά έντομα.

   Σε περίπτωση κατά την οποία ένα μερικό δείγμα περιλαμβάνει σπόρους που περιβάλλονται από τα λέπυρα, θα ξεφλουδίζονται τα λέπυρα με το χέρι. Τα κατ' αυτόν τον τρόπο λαμβανόμενα λέπυρα θα υπολογίζονται ως τεμάχια λεπύρων. Οι λίθοι, η άμμος και τα τμήματα αχύρου θεωρούνται ως αδρανείς ύλες.

   Το μερικό δείγμα θα διέλθει επί μισό λεπτό της ώρας δι' ενός κοσκίνου των 2 χιλιοστών για τον μαλακό σίτο, διά κοσκίνου των 1,8 χιλιοστών για τη σίκαλη, διά κοσκίνου των 1,9 χιλιοστών για τον σκληρό σίτο και διά κοσκίνου 2,2 χιλιοστών για την κριθή. Οι ύλες οι οποίες διέρχονται διά του κοσκίνου αυτού θεωρούνται ως σπόροι «συρρικνωμένοι». Οι σπόροι οι οποίοι έχουν καταστραφεί από τον παγετό και οι πράσινοι μη πλήρους ωριμάνσεως σπόροι ανήκουν στην ομάδα των «συρρικνωμένων σπόρων».

2. Για *τον αραβόσιτο* ένα μέσο δείγμα των 500 γραμμαρίων, και 250 γραμμαρίων για *το σόργο,* πρέπει να διέλθει διά κοσκίνου του 1 χιλιοστού επί μισό λεπτό της ώρας. Ελέγχεται η παρουσία ζώντων παρασίτων και νεκρών εντόμων.

   Με τη βοήθεια λαβίδος ή σπάτουλας αφαιρούνται οι ύλες, οι οποίες συγκρατούνται υπό του κοσκίνου του 1 χιλιοστού, ως λίθοι, άμμος, τμήματα αχύρου και άλλες αδρανείς ύλες.

   Προστίθενται οι αφαιρεθείσες αδρανείς ύλες στις ύλες οι οποίες διήλθον διά του κοσκίνου του 1 χιλιοστού και ζυγίζονται αυτές μαζί.

   Προετοιμάζεται, με τη βοήθεια ενός διαχωριστού, ένα δείγμα των 100 έως 200 γραμμαρίων από το δείγμα το οποίο διήλθε διά του κοσκίνου. Ζυγίζεται το μερικό αυτό δείγμα. Ακολούθως απλώνεται σε λεπτό στρώμα επί μιάς τραπέζης. Αφαιρούνται, με τη βοήθεια λαβίδος ή σπάτουλας, τα τμήματα άλλων σιτηρών, σπόροι προσβεβλημένοι από ζωικά παράσιτα, κατεστραμμένοι σπόροι από παγετό, σπόροι οι οποίοι έχουν φυτρώσει, σπόροι ζιζανίων, κατεστραμμένοι σπόροι, λέπυρα, ζώντα παράσιτα και νεκρά έντομα.

   Ακολούθως το μερικό αυτό δείγμα θα διέλθει δι' ενός κοσκίνου με στρογγύλες οπές διαμέτρου 4,5 χιλιοστών για τον αραβόσιτο και 1,8 χιλιοστών για το σόργο. Οι ύλες οι οποίες διέρχονται διά του κοσκίνου αυτού θεωρούνται ως θραυσμένοι σπόροι.

3. Ομάδες υλών οι οποίες δεν είναι σιτηρά βάσεως υψηλής ποιότητας και οι οποίες προσδιορίσθηκαν συμφώνως προς τις μεθόδους που αναφέρονται στα σημεία 1 και 2, των οποίων τα ποσοστά επί τοις % προβλέπονται στα άρθρα 1 έως 5, πρέπει να ζυγίζονται ακριβώς με προσέγγιση 0,01 γραμμαρίου και να ανάγονται επί τοις % του μέσου δείγματος. Οι ενδείξεις οι οποίες περιλαμβάνονται στην έκθεση αναλύσεων θα γίνονται με προσέγγιση 0,1 %. Ελέγχεται η παρουσία ζώντων παρασίτων.

   Κατά γενικό κανόνα θα πρέπει να γίνονται δύο αναλύσεις ανά δείγμα. Αυτές δεν θα πρέπει να διαφέρουν περισσότερο του 10 % ως προς το σύνολο των υλών οι οποίες προβλέπονται ανωτέρω.

4. Οι χρησιμοποιούμενες συσκευές για τις εργασίες οι οποίες αφορούν τα σημεία 1, 2 και 3 είναι οι ακόλουθες:

   α) διαχωριστής δειγμάτων, επί παραδείγματι συσκευή κωνική ή με ραβδώσεις·

   β) ζυγός ακριβείας·

   γ) κόσκινα με σχισμές των 1, 1,8, 1,9, 2, 2,2, 3,5 χιλιοστών και κόσκινα με στρογγύλες οπές διαμέτρου 1,8 και 4,5 χιλιοστών. Προφανώς, τα κόσκινα θα πρέπει να τεθούν επί δονουμένης τραπέζης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΜΕΘΟΔΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΥΓΡΑΣΙΑ

1. ΑΡΧΗ

Το προϊόν ξηραίνεται σε θερμοκρασία 130 έως 130 °C υπό κανονική ατμοσφαιρική πίεση. Η διάρκεια καθορίζεται εμπειρικώς εν σχέσει προς το μέγεθος των σωματιδίων.

2. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Αυτή η μέθοδος ξηράνσεως εφαρμόζεται στα αλεσμένα σιτηρά τα οποία διέρχονται, τουλάχιστον σε ποσοστό 50 %, διά των οπών κοσκίνου 0,5 χιλιοστών και δεν αφήνουν περισσότερα υπολείμματα από 10 % επί κοσκίνου με κυκλικές οπές του 1 χιλιοστού.

Η μέθοδος αυτή εφαρμόζεται ομοίως στα άλευρα.

3. ΣΥΣΚΕΥΕΣ

Ζυγός ακριβείας.

Συσκευή λειοτριβίσεως από υλικό το οποίο δεν απορροφά την υγρασία και της οποίας ο καθορισμός είναι εύκολος. Η συσκευή αυτή πρέπει να λειοτριβεί ταχέως και ομοιόμορφα, χωρίς να προκαλείται αισθητή θέρμανση, αποφεύγουσα κατά το μέγιστο την επαφή με τον εξωτερικό αέρα και ανταποκρινόμενη στις απαιτήσεις οι οποίες ενδείκνυνται στο σημείο 2 (επί παραδείγματι, μύλος με κώνους λυόμενους).

Δοχείο από μη προσβαλλόμενο μέταλλο ή από γυαλί, εφοδιασμένο με ένα κάλυμμα το οποίο εφαρμόζει καλά· η ωφέλιμη επιφάνεια πρέπει να επιτρέπει την επιτυχή διανομή του εξεταζόμενου δείγματος, ήτοι 0,3 γραμμάρια ανά τετραγωνικό εκατοστό.

Ισοθερμικός μικρός κλίβανος θερμαινόμενος δι' ηλεκτρικής θερμάνσεως, ρυθμιζόμενος σε μία θερμοκρασία 130 έως 133 °C (1), ο οποίος να διαθέτει ικανοποιητικό εξαερισμό (2).

Ξηραντήριο με μεταλλική πλάκα ή, ελλείψει αυτής, εκ πορσελάνης, ικανού πάχους, διάτρητο, περιέχον αποτελεσματικό υλικό αφυδατώσεως.

4. ΤΡΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

α) **Ξήρανση**

Ζυγίζονται εντός δοχείου, του οποίου έχει ληφθεί το απόβαρο, με ακρίβεια ± 1 χιλιοστού του γραμμαρίου, το λιγότερο 5 γραμμάρια εκ των υπό άλεση μικρόκοκκων σιτηρών ή 8 γραμμάρια του υπό άλεση αραβοσίτου. Τοποθετείται το δοχείο εντός κλιβάνου θερμοκρασίας 130 °C. Προς αποφυγή μεγάλης πτώσεως της θερμοκρασίας του κλιβάνου, εισάγεται το δοχείο σε ελάχιστο χρόνο. Αφήνεται να γίνει η ξήρανση επί δύο ώρες, από τη στιγμή κατά την οποία ο κλίβανος έφτασε εκ νέου στη θερμοκρασία των 130 °C. Αποσύρεται το δοχείο εκ του κλιβάνου, επανατοποθετείται ταχέως το κάλυμμα αυτού, αφήνεται να ψυχθεί από 30 έως 45 λεπτά εντός ξηραντηρίου και ζυγίζεται (οι ζυγίσεις πρέπει να γίνονται με ακρίβεια ± 1 χιλιοστού του γραμμαρίου).

β) **Προξήρανση**

Οι κόκκοι οι οποίοι έχουν ένα ποσοστό υγρασίας άνω του 17 % (15 % για τη βρώμη και τον αραβόσιτο) πρέπει να ξηρανθούν ακολούθως:

Για τα μικρόκοκκα σιτηρά, ζυγίζονται 20 γραμμάρια με ακρίβεια ± 1 χιλιοστού του γραμμαρίου, μη αλεσμένων σπόρων σε μεταλλικό δοχείο, του οποίου έχει ληφθεί το απόβαρο, ξηραίνονται σε κλίβανο επί 7 έως 10 λεπτά σε θερμοκρασία 130 °C, αποσύρονται από τον κλίβανο και αφήνονται να ψυχθούν ακάλυπτοι εντός του εργαστηρίου επί 2 ώρες, και ζυγίζονται (οι ζυγίσεις πρέπει να γίνονται με ακρίβεια ± 1 χιλιοστού του γραμμαρίου). Αλέθονται οι μερικώς αποξηραθέντες κόκκοι και προσδιορίζεται η παραμένουσα περιεκτικότητα σε υγρασία όπως αναφέρεται στο στοιχείο α).

---

(1) Θερμοκρασία αέρος στο εσωτερικό του κλιβάνου.

(2) Ο κλίβανος πρέπει να έχει μια τέτοια θερμική ικανότητα ώστε, ρυθμιζόμενος εκ των προτέρων σε μία θερμοκρασία 131 °C, να δυνηθεί να φθάσει εκ νέου στη θερμοκρασία αυτή, τουλάχιστον σε 45 λεπτά της ώρας, μετά την τοποθέτηση εντός του κλιβάνου του μεγίστου αριθμού δειγμάτων προς ταυτόχρονη ξήρανση. Ο κλίβανος θα πρέπει να διαθέτει έναν αερισμό τέτοιο ώστε, ξηραίνοντας επί 2 ώρες τα σιτηρά σε μικρούς κόκκους (μαλακός σίτος, σκληρός σίτος, κριθή, βρώμη και σίκαλη) και επί 4 ώρες, όσον αφορά τον αραβόσιτο, όλα τα δείγματα σιμιγδαλίου ή, κατά περίπτωση, τον αραβόσιτο που δύναται να χωρίσει, τα αποτελέσματα εμφανίζουν διαφορά κατώτερη από 0,15 % σε σχέση με τα αποτελέσματα που λαμβάνονται μετά από 3 ώρες ξηράνσεως για τα μικρόκκοκα σιτηρά και 5 ώρες ξηράνσεως για τον αραβόσιτο.

Για τον αραβόσιτο, ζυγίζονται με ακρίβεια 10 χιλιοστών του γραμμαρίου 100 χιλιόγραμμα δείγματος εντός κλιβάνου μεταλλικού (με ωφέλιμη επιφάνεια που επιτρέπει την ενιαία διανομή των σπόρων), ξηραίνονται σε κλίβανο μεταξύ 60 και 80 °C, τον απαραίτητο χρόνο ώστε να έχουν περιεκτικότητα σε ύδωρ μεταξύ 9 και 15 %, αποσύρονται από τον κλίβανο, αφήνεται να ψυχθούν οι κόκκοι ακάλυπτοι εντός του εργαστηρίου επί 2 ώρες τουλάχιστον και ζυγίζονται με ακρίβεια 10 χιλιοστών του γραμμαρίου. Αλέθονται περίπου 30 γραμμάρια κόκκων μερικώς αποξηραθέντων, ομογενοποιούνται με σπάτουλα, καθορίζεται η περιεκτικότητα σε υγρασία όπως αναφέρεται στο στοιχείο α).

5. ΜΕΘΟΔΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΥΠΟΣ

Έστω:

E = η αρχική μάζα, σε γραμμάρια, του δείγματος·

M = η μάζα, σε γραμμάρια, του δείγματος μετά τη διεργασία·

M′ = η μάζα, σε γραμμάρια, του δείγματος μετά την άλεση·

m = η μάζα, σε γραμμάρια, του ξηρού δείγματος.

Η περιεκτικότητα σε υγρασία επί τοις εκατό του προϊόντος ως έχει είναι ίση προς:

— άνευ προηγουμένης διεργασίας $(E - m) \times \frac{100}{E}$

— με προηγούμενη διεργασία $\left[\frac{(M' - m)\, M}{M'} + E - M\right] \times \frac{100}{E} = 100\left(1 - \frac{Mm}{EM'}\right)$.

Πραγματοποιούνται οι δοκιμές δύο φορές κατ' ελάχιστον.

6. ΑΚΡΙΒΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ

Η διαφορά μεταξύ δύο μετρήσεων που έχουν γίνει ταυτόχρονα ή με μικρή διαφορά από τον ίδιο αναλυτή δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 0.15 γραμμάρια υγρασίας για 100 γραμμάρια δείγματος. Σε περίπτωση μεγαλύτερης διαφοράς, επαναλαμβάνονται οι μετρήσεις.